

ÇEVRE EĞİTİMİ VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

“Yeryüzünün herhangi bir yerinde uzun yıllar boyunca gözlenen tüm hava koşullarının ortalama özelliklerinin yanı sıra, bu olayların yaşanma sıklıklarının zamansal dağılımlarının, gözlenen uç değerlerin, şiddetli olayların ve tüm değişkenlik çeşitlerinin birleşimi

1

Herhangi bir yerde ve zamandaki atmosfer koşullarının herhangi bir andaki kısa süreli durumu

2

Yerküreyi saran ve onun yaşanabilir bir gezegen olmasını sağlayan, çeşitli gazlardan oluşan gaz örtüsü

3

Tüm zaman ve alan ölçeklerinde iklimin ortalama durumundaki ve standart sapmalar ile uç olayların oluşumu gibi öteki istatistiklerindeki değişimlerdir

4

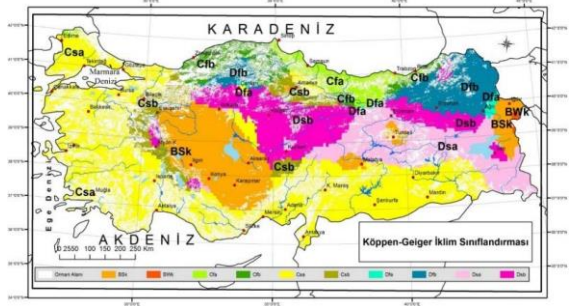
1- Yukarıdaki tanımlar ve ait oldukları kavramlar aşağıdakilerden hangisinde doğru bir biçimde eşleşmiştir?

	1	2	3	4
A)	Hava durumu	İklim	Atmosfer	İklim değişikliği
B)	İklim	Hava olayları	Atmosfer	İklimsel değişkenlik
C)	Hava olayları	Atmosfer	Hava	İklim değişikliği
D)	İklim	Hava durumu	Atmosfer	İklimsel değişkenlik
E)	İklim	Atmosfer	Hava olayları	İklim değişikliği

“Yeryüzünün herhangi bir yerinde egemen olan fiziki coğrafya denetçilerinin ve uzun süreli atmosfer dolaşımı düzeneklerinin oluşturduğu sürekli yağış ve nemaçığı koşulları ya da hidroklimatolojik kuraklıktır.”

2- Yukarıda tanımı verilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aridite
- B) Arid bölge
- C) Klimatoloji
- D) Nemlilik
- E) Hidroloji

3- Türkiye’deki iklim tiplerinin coğrafi dağılışı yukarıdaki haritada gösterilmiştir.

Haritada BSk olarak gösterilen bölümlerdeki iklim tipi için hangisi söylenebilir?

- A) Nemli orta enlem
- B) Orta enlem yarı kurak step
- C) Yazı kurak nemli karasal
- D) Yazı kurak sıcak ve çok sıcak subtropikal Akdeniz
- E) Kurak mevsimi olmayan nemli karasal

4- “Türkiye’de çölleşmeye eğilimli yarıkurak ve kurakça- yarınemli araziler, ülke topraklarının yaklaşık % 30’unu kaplar. Nemlice-yarınemli kuraklık sınıfı ile birlikte bu oran ulaşır.”

Yukarıdaki ifadede boş bırakılan yer aşağıdakilerden hangisiyle doldurulmalıdır?

- A) %40’a
- B) %80’e
- C) %50’ye
- D) %100’e
- E) %60’a

5- Aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Türkiye’de toplam kullanılabilir su tutarı, 112 milyar m³ (112 km³) olarak hesaplanmıştır.
- B) Türkiye’de kişi başına yıllık ortalama yaklaşık 1350 m³ kadar su düşer.
- C) Türkiye su zengini bir ülkedir.
- D) Türkiye’de, kişi başına düşen su Dünya ortalamasının yaklaşık % 18’ine karşılık gelir.
- E) Türkiye’nin su iklimindeki mevsimsellik ve yıllar arası değişkenlik de dikkat çekici derecede yüksektir.

6- Aşağıdakilerden hangisi iklimde meydana gelen değişikliklerin temel sebepleri arasında gösterilemez?

- A) Milankoviç döngüleri
- B) Güneş’ten gelen enerji miktarındaki değişimler
- C) Okyanusal ve atmosferik süreçler
- D) Volkanik püskürmeler
- E) Türlerin evrimi ve çeşitliliği

ÇEVRE EĞİTİMİ VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

7- Birleşmiş Milletler'e bağlı olarak çalışan ve her yıl iklim değişikliği değerlendirmesi yapan kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) WMO
- B) WHO
- C) UNESCO
- D) NATO
- E) GREENPEACE

8- Aşağıdakilerden hangisi C3 bitkilerinden biri değildir?

- A) Pirinç
- B) Pamuk
- C) Patates
- D) Soya fasulyesi
- E) Darı

9- Atmosfer çeşitli gazlardan oluşan ve yer küreyi saran bir gaz örtüsüdür.

Aşağıda verilen gazlardan hangisinin atmosferdeki oranı diğerlerinden fazladır?

- A) Oksijen
- B) Azot
- C) Su buharı
- D) Argon
- E) Karbondioksit

10- Küresel düzeydeki insan kaynaklı sera gazı salınımlarını 2000 sonrası azaltmaya yönelik yasal yükümlülükleri düzenleyen BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bonn Anlaşması
- B) Kyoto Protokolü
- C) Paris Anlaşması
- D) Glasgow Konferansı
- E) Viyana Sözleşmesi

11- Aşağıdakilerden hangisi Dünya'nın geri kalanından iki ila üç kat daha hızlı ısınan ve iklim değişikliğine karşı en savunmasız bölge olarak kabul edilir?

- A) Okyanuslar
- B) Çöller
- C) Kutuplar
- D) Kent merkezleri
- E) Ekvator

12- Dünya'nın kendi etrafındaki dönüşü sırasında yaptığı yalpalama hareketine ne denir?

- A) Rotasyon
- B) Revolusyon
- C) Işınım
- D) Presesyon
- E) Prelosyon

Küresel iklim, başlıca beş bileşeni bulunan ve bu bileşenler arasındaki karşılıklı etkileşimleri de içeren çok karmaşık bir sistemdir ve Fiziksel İklim Sistemi ya da daha kısa bir deyişle İklim Sistemi olarak adlandırılır.

Küresel iklim bileşenleri:

(1) atmosfer	hava küre
(2) hidrosfer	su küre
(3) krayosfer	taş küre
(4) litosfer	buz küre
(5) biyosfer	yaşam küre

13- Yukarıdaki küresel iklim bileşenlerinin doğru eşleştirme sağlayabilmesi için kaç numaralı satırların yerlerinin değişmesi gerekir?

- A) 1-5
- B) 2-5
- C) 2-3
- D) 3-4
- E) 5-3

14- $S_c = 1367 \text{ W/m}^2$ olarak verilen ifade için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Güneş sabiti değeri
- B) Güneş'ten gelen basınç miktarı
- C) Dünya'ya ulaşan enerji tutarı
- D) Yerkürede tutunan enerji miktarı
- E) Okyanus tabanında biriken karbondioksit miktarı

Atmosfer gibi iklime doğrudan etkisi olan bazı etmenlerin tersine, yılda birkaç milimetreden birkaç santimetreye değişen bir yavaş hareket olarak gerçekleşir. Dünya'daki üç ana iklim zorlama etmeninden biridir.

15- Yukarıda bahsedilen etmen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milankoviç döngüsü
- B) Orbital zorlama
- C) Levha tektoniği
- D) Güneş enerjisinin şiddetindeki değişiklikler
- E) Sera gazı salınım etkisi

16- Kyoto Protokolü'nün uygulanmasına ilişkin yasal kurallar hangi anlaşma ile belirlenmiştir?

- A) Paris Anlaşması
- B) Bonn Anlaşması
- C) Viyana Sözleşmesi
- D) Glasgow Konferansı
- E) Rio Anlaşması

ÇEVRE EĞİTİMİ VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

17- Aşağıdaki olaylardan hangisinde ülkemizde gerçekleşen iklim değişikliğinin etkisi yoktur?

- A) Yaz aylarındaki dolu olaylarının İç Anadolu'ya doğru kayarak etkisini artırması
- B) 13 Kasım 2001'de Rize'ye bir mevsimde düşen yağmurun bir günde yağması
- C) Orman yangınlarında artışın gözlenmesi
- D) Hububat üretim merkezlerinde %40 oranında ürün kayıpları yaşanması
- E) Buzulların erimesiyle yeni maden rezervlerine yolların açılması

18- Avrupa Birliği İstatistik Ofisi verilerine göre Türkiye, enerjide dışa bağımlılıkta 36 Avrupa Ülkesi arasında 9. sıradadır.

Ülkemiz kullandığı enerjinin ne kadarını ithal etmektedir?

- A) %71
- B) %77
- C) %55
- D) %42
- E) %83

19- Aşağıdakilerden hangisi yeşil çatının faydalarından değildir?

- A) Kentin havasını soğuturlar.
- B) Enerji maliyetlerini arttırmırlar.
- C) Suyu süzerler.
- D) Kentsel selleri önlerler.
- E) Sosyal uyum ve savunuculuğu sağlarlar.

20- BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarından hangisi çevresel boyutlu amaçlardandır?

- A) Herkes için erişilebilir su ve atık su hizmetlerini ve sürdürülebilir su yönetimini güvence altına almak
- B) Yoksulluğun tüm biçimlerini her yerde sona erdirmek.
- C) Açlığı bitirmek, gıda güvenliğine ve iyi beslenmeye ulaşmak ve sürdürülebilir tarımı desteklemek.
- D) Sürdürülebilir üretim ve tüketim kalıplarını sağlamak.
- E) Dayanıklı altyapılar tesis etmek, kapsayıcı ve sürdürülebilir sanayileşmeyi desteklemek ve yenilikçiliği güçlendirmek.

21- Türkiye'nin Kyoto Protokolü'ne katılımı hangi yıl gerçekleşmiştir?

- A) 2005
- B) 2007
- C) 2003
- D) 2009
- E) 2001

22- "Sıfır Atık"; israfın önlenmesini, kaynakların daha verimli kullanılmasını, atık oluşum sebeplerinin gözden geçirilerek atık oluşumunun engellenmesi veya en aza indirilmesi, atığın oluşması durumunda ise kaynağında ayrı toplanması ve geri kazanımının sağlanmasını kapsayan atık yönetim felsefesi olarak tanımlanan bir hedeftir.

Ülkemizde sıfır atık politikası hangi yıldan beridir yürütülmektedir?

- A) 2015
- B) 2007
- C) 2017
- D) 2010
- E) 2021

23- Aşağıdakilerden hangisi insanların neden olduğu karbon ayak izinin oluşumunu azaltacak etkinliklerdendir?

- A) Şehirleşmenin artırılması
- B) Toplu taşıma araçlarının kullanımının azaltılması
- C) Fosil yakıt kullanımının azaltılması
- D) Sanayileşme faaliyetlerinin artırılması
- E) Doğal gaz yerine kömür kullanımının teşvik edilmesi

24- Ülkemizdeki hidrolojik yapıların korunması için gerçekleştirilen seferberlik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sıfır Atık
- B) Sıfır Atık Mavi
- C) Mavi Akdeniz
- D) Kıyı Koruma Seferberliği
- E) Sıfır Atık Yeşil

25- Aşağıdakilerden hangisi sera gazlarından biri değildir?

- A) Azot oksit
- B) Su buharı
- C) Metan
- D) Ozon
- E) Sülfür

ÇEVRE EĞİTİMİ VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

26- “Şehirleri ve insan yerleşimlerini kapsayıcı, güvenli, dayanıklı ve sürdürülebilir kılmak”

BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları arasında yer alan bu ifade hangi alanla ilgilidir?

- A) Ekonomik boyutlu amaçlar
- B) Eğitim boyutlu amaçlar
- C) Çevresel boyutlu amaçlar
- D) Sosyal boyutlu amaçlar
- E) Kültürel boyutlu amaçlar

27- Aşağıdakilerden hangisi C₄ bitkilerinden biridir?

- A) Sorgum
- B) Patates
- C) Buğday
- D) Pirinç
- E) Pamuk

28- Aşağıdakilerden hangisi sürdürülebilir kalkınmanın özellikleri arasında gösterilemez?

- A) Bugünden geleceği inşa etmek
- B) Sadece ülkemizde yürütülme
- C) Yenilenebilir kaynakları verimli kullanma
- D) Çok boyutlu bir eylem olma
- E) Üretim ve tüketim alışkanlıklarının değişmesi

29- İklim değişikliğinin kentler üzerinde farklı etkileri vardır. Kentler ve kentli nüfusun %70'i bu etkilerle karşı karşıyadır.

Aşağıdakilerden hangisi iklim değişikliklerine bağlı meydana gelen riskler arasında değildir?

- A) Sıcak hava dalgalarına bağlı ölümler
- B) Deniz seviyelerinde meydana gelen alçalmalar
- C) Yağış düzensizlikleri
- D) İklimle bağlı afetlerde artış
- E) Yangınların sıklaşması

30- 2021 yılı verilerine göre inşaat sektörünün karbon salınımı üzerindeki etkisinin oranı kaçtır?

- A) %71
- B) %31
- C) %37
- D) %57
- E) %25

31- Aşağıdakilerden hangisi uzun dalgalı gazların atmosferde birikmesiyle oluşur?

- A) İklim
- B) Levha tektoniği
- C) Milankoviç döngüsü
- D) Küresel ısınma
- E) Sera etkisi

Yukarıda sürdürülebilir kalkınma için küresel amaçlara dair sembollerden bazıları bulunmaktadır.

32- Aşağıdakilerden hangisi bu sembollerin simgelediği amaçlardan biri değildir?

- A) Açlığa son
- B) Yoksulluğa son
- C) Temiz su ve sanitasyon
- D) Sanayi, yenilikçilik ve altyapı
- E) İklim eylemi

33- Aşağıdaki sera gazlarından hangisi atmosferin yapısında en yüksek oranda bulunur?

- A) Metan
- B) Ozon
- C) Karbondioksit
- D) Su buharı
- E) Karbon monoksit

34- Ozon tabakası dünyanın hangi katmanında yer almaktadır?

- A) Stratosfer
- B) Ekzosfer
- C) Troposfer
- D) Mezosfer
- E) Termosfer

CEVAP ANAHTARI

1-D	9-B	17-E	25-E	33-D
2-A	10-B	18-A	26-D	34-A
3-B	11-C	19-B	27-A	
4-E	12-D	20-A	28-B	
5-C	13-D	21-D	29-B	
6-E	14-A	22-C	30-C	
7-A	15-C	23-C	31-E	
8-E	16-B	24-B	32-A	